

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Філологічний факультет
Кафедра філософії та культурології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного факультету

~~проф. Борис БУНЧУК~~

«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ХРИСТИЯНСЬКА ФІЛОСОФІЯ XX СТОЛІТТЯ
вибіркова

Освітньо-професійна програма: Богослов'я

Спеціальність: 041 Богослов'я

Галузь знань: 04 Богослов'я

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Факультет, на якому здійснюється підготовка фахівців: філологічний

Мова навчання: українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Християнська філософія XX століття» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Богослов'я» (спеціальність 041 «Богослов'я»), затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 5 від 25 березня 2024 року)

Розробник та викладач: **Горохолінська Ірина Володимирівна**, докторка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії та культурології

Погоджено з гарантом ОП та затверджено на засіданні кафедри філософії та культурології

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри _____ Ольга РУПТАШ

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради
філологічного факультету _____ Алла АНТОФІЙЧУК

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

сформувати у студентів цілісне бачення розвитку сучасного християнського богословського дискурсу шляхом долучення до ідейної спадщини християнських філософів XX століття, виділивши основні специфічні риси розвитку філософського та богословського мислення цього століття загалом, так і конкретних шкіл християнської філософії зокрема, окресливши типологічну диференціацію, методологічну специфіку та ідейний потенціал концепцій християнських мислителів XX століття

ПРЕРЕКВІЗИТИ:

вибіркова дисципліна створює додаткові можливості поглибити власні професійні компетенції. Сприяє цьому попереднє вивчення «Біблійного богослов'я та герменевтики» й «Актуальних питань морального богослов'я», а також освоєння «Постмодерного богослов'я та питань секуляризації» й «Богословської антропології». Всі ці дисципліни так чи інакше є генетично спорідненими із християнськими філософськими школами XX століття й деякі із мислителів, які їх представляють, згадуються в цих дисциплінах. Але в окремому спецкурсі їх ідеї вивчаються цілісно в контексті тих історичних та культурно-соціальних реалій, які сформували ідейні особливості XX століття.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна здатна сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти таких результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Знання і розуміння предметної області професійної діяльності;

ЗК 10. Володіння навичками критичного мислення та здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Професійні компетентності:

ФК 2. Знання історії богословської традиції та здатність застосовувати його в процесі досліджень і у пошуках способів вирішення богословських питань в сучасному контексті;

ФК 5. Здатність визначати взаємозв'язок між богослов'ям та іншими галузями знань;

ФК 6. Вміння розрізняти першорядні й другорядні богословські питання у контексті міжконфесійного та міжпредметного діалогу

Відповідно до ОПП, курс спрямований на досягнення таких *програмних результатів*:

ПРН 5. Аналізувати і оцінювати основні етапи становлення богословської традиції християнства в контексті історичних, ідейно-світоглядних, соціальних та культурних детермінант;

ПРН 17. Демонструвати здатність до аналізу основ богословської антропології й співвіднесення її засад із ідеями релігійної філософії.

В результаті вивчення дисципліни студенти будуть

Знати:

- Основні напрямки християнської філософії XX століття та їхніх представників.
- Філософсько-богословські основи неотомізму, релігійного персоналізму, християнського екзистенціалізму та інших напрямків.
- Католицькі, православні та протестантські школи християнської філософії.
- Методологічні підходи та концептуальні інструменти християнських філософів XX століття.

• Вплив християнської філософії XX століття на сучасний богословський та філософський дискурс.

Розуміти:

- Зв'язок між християнською філософією XX століття та загальними тенденціями філософської думки цього періоду.

- Роль метафізики, онтології та антропології в християнській філософії XX століття.
- Проблематику віри та розуму в християнській філософії.
- Етичні та соціальні аспекти християнських філософських концепцій.
- Діалог між християнською філософією та секулярною філософською думкою.

Вміти:

- Аналізувати тексти християнських філософів XX століття та виділяти ключові ідеї.
- Порівнювати підходи різних філософських традицій у межах християнської філософії.
- Інтерпретувати сучасні проблеми через призму християнської філософії XX століття.
- Формулювати аргументовані позиції щодо дискусійних питань у християнській філософії.
- Використовувати філософські підходи християнської традиції для богословського аналізу.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Християнська філософія XX століття»											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	СРС	Індивідуальна робота	
Денна	1	2	3	90	15	-	15	-	60		залік
Заочна	немає										

3.2 ДИДАКТИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ХРИСТІЯНСЬКА ФІЛОСОФІЯ XX СТОЛІТТЯ: СТАНОВЛЕННЯ ПАРАДИГМИ											
Тема 1. Християнська філософія XX століття як складова філософсько-богословського дискурсу	14	2	2			10						

Тема 2. Методологічна специфіка та теоретична спрямованість неотомізму	16	3	3			10						
Тема 3. Ідейно- методологічна особливість релігійного персоналізму	16	3	3			10						
Разом за ЗМ1	46	8	8			30						
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 2. КОНФЕСІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ХРИСТІЯНСЬКІЙ ФІЛОСОФСЬКІЙ ДУМЦІ XX СТОЛІТТЯ											
Тема 4. Католицька християнська філософія XX століття	14	2	2			10						
Тема 5. Православний дискурс християнських філософських ідей XX століття	16	3	3			10						
Тема 6. Протестантські філософські школи XX століття	14	2	2			10						
Разом за ЗМ 2	44	7	7			30						
Усього годин	90	15	15			60						

3.3 ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1.

ХРИСТІЯНСЬКА ФІЛОСОФІЯ XX СТОЛІТТЯ ЯК СКЛАДОВА ФІЛОСОФСЬКО-БОГОСЛОВСЬКОГО ДИСКУРСУ

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Взаємозв'язок християнської філософії XX століття із загальними тенденціями філософської думки модерну та постмодерну.
2. Роль християнської метафізики у формуванні діалогу між філософією та богослов'ям.
3. Християнська філософія XX століття як відповідь на кризу модерності.
4. Взаємодія християнської філософії з феноменологією на прикладі ідей Едмунда Гуссерля та Едіт Штайн.

5. Трансцендентність як центральна проблема християнської філософії XX століття.
6. Християнська філософія та її відповідь на виклики секуляризації.
7. Основні принципи християнської філософії

Тема 2.

МЕТОДОЛОГІЧНА СПЕЦИФІКА ТА ТЕОРЕТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ НЕОТОМІЗМУ

Лекція – 3 год

Семінарське заняття – 3 год

Питання для вивчення:

1. Формування неомізму у XX столітті та внесок таких філософів, як Жак Марітен і Етьєн Жильсон.
2. Методологічні засади неомізму та його зв'язок із середньовічною схоластикою.
3. Проблема узгодження неомістської епістемології з сучасними науковими теоріями.
4. Взаємозв'язок віри і розуму в неомізмі та його критика з боку інших філософських течій.
5. Соціальна етика неомізму в контексті католицького соціального вчення.
6. Оцінка критики неомізму з боку протестантських і православних мислителів.

Тема 3.

ІДЕЙНО-МЕТОДОЛОГІЧНА ОСОБЛИВІСТЬ РЕЛІГІЙНОГО ПЕРСОНАЛІЗМУ

Лекція – 3 год

Семінарське заняття – 3 год

Питання для вивчення:

1. Поняття особистості у релігійному персоналізмі та його зв'язок із християнською антропологією.
2. Джерела християнського персоналізму: проблема особистості у творах Анрі Бергсона та Макса Шеллера
3. Концептуальні засади персоналізму в працях Габріеля Марселя, Еммануеля Муньє, Кароля Войтили, Жана Лакруа
4. Взаємозв'язок релігійного персоналізму з екзистенціалізмом та феноменологією.
5. Етичні та соціальні виміри релігійного персоналізму у XX столітті.
6. Вплив персоналізму на розвиток християнської соціальної філософії та політичної думки.

Тема 4.

КАТОЛИЦЬКА ХРИСТІЯНСЬКА ФІЛОСОФІЯ XX СТОЛІТТЯ

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Основні напрями католицької філософії XX століття та їхні представники.
2. Католицький екзистенціалізм і його співвідношення з традиційним богослов'ям.
3. Діалог католицької філософії з постмодернізмом та проблемою секуляризації.
4. Інтеграція католицької філософії з аналітичними традиціями на прикладі праць Аласдера Макінтайра.
5. Католицька філософія XX століття у відповідь на атеїзм та скептицизм.

Тема 5.

ПРАВОСЛАВНИЙ ДИСКУРС ХРИСТІЯНСЬКИХ ФІЛОСОФСЬКИХ ІДЕЙ XX СТОЛІТТЯ

Лекція – 3 год

Семінарське заняття – 3 год

Питання для вивчення:

1. Основні напрями православної філософської думки у XX столітті.
2. Християнська онтологія та проблема буття у працях Христоса Яннараса, Йоана Зізіуласа, Дмитра Стаматіса.
3. Вчення про особистість і спільнотність у православній філософії XX століття.
4. Взаємодія православної думки з європейською філософською традицією.
5. Проблема свободи у православній філософії XX століття та її антропологічні наслідки.
6. Православна філософія у контексті діалогу з католицькою та протестантською традиціями.

Тема 6.

ПРОТЕСТАНТСЬКІ ФІЛОСОФСЬКІ ШКОЛИ XX СТОЛІТТЯ

Лекція – 2 год

Семінарське заняття – 2 год

Питання для вивчення:

1. Основні течії протестантської філософії XX століття, зокрема діалектична теологія та неоортодоксія.
2. Концепція віри у працях Карла Барта та Пауля Тілліха.
3. Методологічні особливості протестантського богословського екзистенціалізму.
4. Релігійний досвід та його філософське осмислення у протестантській філософії XX століття.
5. Вплив протестантської думки на розвиток аналітичної філософії релігії.
6. Участь протестантських мислителів у міжконфесійному діалозі та екуменічному русі.

3.4. ЗМІСТ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Тема	Завдання	Год.
1.	Тема 1. Християнська філософія XX століття як складова філософсько-богословського дискурсу	1. Проаналізуйте зміни у розумінні трансцендентності в християнській філософії XX століття (<i>есе</i> , 1000–1500 слів). 2. Дослідіть зв'язок між феноменологією та християнською філософією XX століття на прикладі Едіт Штайн (<i>презентація</i> , 10–15 слайдів)	10
2.	Тема 2. Методологічна специфіка та теоретична спрямованість неотомізму	1. Оцінка впливу Фоми Аквінського на концепції Жака Марітена та Етьєна Жильсона (<i>порівняльний аналіз</i> , 4–5 сторінок). 2. Аналіз ролі неотомізму у формуванні сучасного католицького соціального вчення (<i>есе</i> , 1200 слів). 3. Дослідження проблеми віри і розуму в неотомізмі на основі конкретних текстів XX століття (<i>аналітичний реферат</i> , 6–7 сторінок).	10
3.	Тема 3. Ідейно-методологічна особливість релігійного персоналізму	1. Дослідження впливу екзистенціалізму на персоналістичну філософію Кароля Войтили (<i>аналітичний есей</i> , 1500 слів). 2. Огляд основних критичних зауваг до персоналізму з боку православних та	10

		протестантських мислителів (аналітичний огляд, 5 сторінок).	
4.	Тема 4. Католицька християнська філософія XX століття	1. Аналіз концепції Бога у працях Ганса Урса фон Бальтазара та Жана-Люка Маріона (есе, 1200 слів). 2. Дослідження критики модернізму в католицькій філософії XX століття (аналітичний реферат, 6 сторінок). 3. Оцінка значення аналітичної традиції у розвитку католицької філософії (презентація, 12 слайдів).	10
5.	Тема 5. Православний дискурс християнських філософських ідей XX століття	1. Порівняльний аналіз вчення про особистість у православних філософів Христоса Яннараса та Йоана Зізіуласа (аналітичний реферат, 6 сторінок). 2. Дослідження проблеми свободи у православній антропології XX століття (есе, 1200 слів). 3. Вивчення православного розуміння спільнотності та його зв'язку з літургійним богослов'ям (презентація, 10–12 слайдів).	10
6.	Тема 6. Протестантські філософські школи XX століття	1. Аналіз концепції віри у працях Карла Барта та Пауля Тілліха (аналітичне есе, 1200 слів). 2. Дослідження участі протестантських філософів XX століття в екуменічному русі (реферат, 5–6 сторінок). 3. Огляд взаємодії протестантської філософії з аналітичною філософією релігії (презентація, 12 слайдів).	10
ПРИМІТКА: Здобувач освіти має право запропонувати, окрім заданих тем та завдань для самостійної роботи, свої, що складають актуальність та цікавість (оцінюється додатковим балом)			60

3.5. ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

(за власним вибором студента)

1. Розкрийте поняття трансцендентності у феноменологічній християнській філософії (аналітичний реферат, 10 сторінок).
2. Проаналізуйте діалогу між неотомізмом та аналітичною філософією релігії (стаття, 8–10 сторінок).
3. Здійсніть аналіз впливу персоналізму на формування християнської соціальної доктрини (аналітичне дослідження, 8–10 сторінок).
4. Порівняйте концепції буття у християнських мислителів XX століття та сучасної континентальної філософії (есе, 2000 слів).
5. Проведіть дослідження православної концепції свободи у XX столітті та її зв'язку з екзистенціалізмом (аналітичний реферат, 9 сторінок).
6. Обміркуйте розвитку католицької критики постмодернізму на прикладі праць Жана-Люка Маріона (стаття, 8–10 сторінок).
7. Проілюструйте християнську відповідь на секуляризацію у протестантських філософських школах XX століття (есе, 1800 слів).
8. Дайте аналітичну характеристику концепції онтологічного персоналізму у православних мислителів XX століття (реферат, 8 сторінок).

9. Обміркуйте метафізичні аспекти християнської філософії XX століття у світлі сучасної науки (стаття, 9 сторінок).
10. Порівняйте розуміння морального закону у неомізізмі та протестантському богословському екзистенціалізмі (аналітичний огляд, 10 сторінок).
11. Дослідіть вплив концепції «аналогії буття» на сучасне християнське богослов'я (есе, 2000 слів).
12. Проілюструйте постсекулярний вимір християнської філософії XX століття (аналітична таблиця).
13. Здійсніть витлумачення зв'язку між християнською етикою та політичною філософією у XX столітті (аналітичний реферат, 9 сторінок).
14. Розкрийте питання «християнська герменевтика у XX столітті: основні підходи та представники» (презентація, 15 слайдів).
15. Здійсніть оцінку критики секуляризації у працях християнських мислителів XX століття (есе, 1800 слів).
16. Проаналізуйте методологічні особливості протестантської аналітичної філософії релігії (реферат, 8 сторінок).
17. Обміркуйте проблеми суб'єктивності у православній християнській філософії XX століття (аналітичний огляд, 10 сторінок).
18. Спробуйте аргументувати важливість ролі концепції мови та символу у християнській філософії XX століття (есе, 2000 слів).
19. Порівняйте підходи до теодицеї у католицькій, православній та протестантській філософії XX століття (аналітичний реферат, 10 сторінок).
20. Розтлумачте суть християнської відповідальності у контексті глобалізаційних викликів XX століття (стаття, 9–10 сторінок).

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекційні методи: *Лекція-візуалізація* – використання мультимедійних презентацій, графіків, схем та інфографіки для структурованого представлення матеріалу; *Проблемна лекція* – аналіз актуальних ідейно-теоретичних богословських дискусій, що спонукає студентів до пошуку рішень через дискусію та рефлексію; *Лекція-бесіда* – діалогічний формат, що передбачає активне залучення студентів через запитання-відповіді та обговорення суті християнської філософії XX століття.

Семінарські заняття: *Семінар-дискусія* – аналіз ідей християнської філософії XX століття через критичне обговорення теоретичних і практичних питань; *Семінар-діалог* – метод, що ґрунтується на конструктивному обміні думками, моделюванні ситуацій та богословському обґрунтуванні позицій; *Дебати* – зіставлення альтернативних підходів до обговорюваних проблем у християнській філософії XX століття; *Аналіз і рішення ситуативних професійних задач (Case Study)*. Розгляд конкретних випадків з сучасного культурно-соціального життя та буття Церкви з метою пошуку аргументованих рішень; *Моделювання богословських рішень* – розробка варіантів поведінки для фахівців-богословів у складних професійних ситуаціях.

Самостійна та дослідницька робота: *Аналітичні конспекти \ звіти \ таблиці* – вивчення та рефлексія на основі конкретних теоретичних ідей; *Підготовка тематичних презентацій* – представлення студентами власних напрацювань із ключових проблем курсу; *Написання есе* – аргументоване осмислення проблем, що є у фокусі уваги постмодерних богословів та речників концепцій секуляризації; *Рецензування статей* – критичний аналіз наукових публікацій із тематики курсу.

Методи інтерактивного навчання під час лекцій та семінарів: *Мозковий штурм* – колективний пошук можливих рішень для складних богословських проблем; *Рольові ігри* – моделювання дискусій між представниками різних богословських чи \ та світоглядних традицій; *SWOT-аналіз підходів* – оцінка сильних і слабких сторін різних світоглядних позицій, тверджень тощо.

5. СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Система контролю під час поточного оцінювання: експрес-опитування; індивідуальне опитування; фронтальне опитування; захист індивідуального науково-дослідного завдання ІНДЗ; презентація результатів виконання самостійної роботи; тестування; письмові роботи; есе, творча робота, проект, презентація.

Формою підсумкового контролю є екзамен. Засоби оцінювання: тести; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; усні відповіді.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

навчальних досягнень здобувачів освіти з курсу

Поточне оцінювання

При виконанні запропонованих завдань до кожної теми (згідно навчальної програми) здобувач освіти може отримати кількість балів за тему відповідно до їх розподілу:

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ здобувачі освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота						Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40 балів	100 балів
10	10	10	10	10	10		
60 балів							

Максимум балів, які здобувач освіти може отримати за окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання – 12 балів, сума яких (за коефіцієнтом) переводиться у відповідний бал кожної теми, що в загалом у ході поточного контролю складе 60 балів:

11-12 балів

Завдання виконано вчасно, його зміст вичерпно і глибоко розкриває тему дослідження з постмодерного богослов'я та питань секуляризації. Оформлення відповідає вимогам, розгляд теми перед аудиторією здійснюється за допомогою аргументованих висновків та інтеграції сучасних підходів. Студент має власну позицію з обговорюваних питань, здатен презентувати її, аргументуючи відповідно до ідейного поля курсу, творчо підходить до виконання завдання.

9-10 балів

Завдання виконано вчасно, в його змісті детально розкривається тема з постмодерного богослов'я та питань секуляризації. Оформлення відповідає вимогам, студент володіє матеріалом і здатен чітко представити його під час презентації, хоча можливо без глибокого аналізу в усіх аспектах теми.

7-8 балів

Завдання виконано вчасно, в його змісті розкривається основна частина теми з постмодерного богослов'я та питань секуляризації, оформлення відповідає вимогам. Студент може доповісти про ключові моменти дослідження, але не здійснює глибокого аналізу або узагальнення матеріалу, не підводить чітких підсумків або висновків.

5-6 балів

Завдання виконано вчасно, але зміст є поверхневим, фрагментарно охоплює тему. Оформлення відповідає вимогам, але студент не проводить достатній аналіз джерел або теоретичних аспектів, не може узагальнити та систематизувати матеріал, має труднощі під час презентації дослідження.

3-4 бали

Завдання виконано вчасно, але матеріал є простим повторенням відомих джерел без аналітичної обробки. Студент на репродуктивному рівні відтворює матеріал з помилками і не здатен його грамотно презентувати перед аудиторією.

1-2 бали

Завдання виконано неповно, фрагментарно, часто з допомогою викладача. Практичні навички роботи майже не сформовані, більшість завдань не виконано, і студент не може навести аргументовану думку з обговорюваних питань морального богослов'я та біоетики.

Підсумковий контроль

Залік проводиться в змішаній формі (усна відповідь + тестування):

Два теоретичних усних питання оцінюється по 12 балів максимум за кожне

Тестування здійснюється на платформі Moodle – 16 балів максимум

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за курс є сумарною в межах 100 балів, які складаються з 60 балів поточного контролю та 40 балів підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, у системі формальної освіти) ЧНУ» https://drive.google.com/file/d/1O7Chn1UqlqjW_JjybxDr-syswxxHuGOn/view у процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти може бути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу.

6. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ:

1. Визначте місце християнської філософії XX століття у філософсько-богословському дискурсі.
2. Проаналізуйте взаємодію християнської філософії з модерною та постмодерною думкою.
3. Розкрийте розвиток поняття трансцендентності у християнській філософії XX століття.

4. Дайте оцінку критиці секуляризації у працях християнських філософів XX століття.
5. Визначте основні методологічні підходи християнських філософських шкіл XX століття.
6. Проаналізуйте діалог між християнською філософією та науковим світоглядом у XX столітті.
7. Охарактеризуйте вплив екзистенціалізму на християнську філософську думку XX століття.
8. Визначте головні акценти постсекулярного дискурсу у християнській філософії XX століття.
9. Розкрийте суть застосування феноменологічного методу в християнській філософії XX століття.
10. Обміркуйте роль християнської філософії у формуванні соціального та етичного виміру XX століття.
11. Визначте відмінності між класичним томізмом і неотомізмом XX століття.
12. Проаналізуйте вплив Фоми Аквінського на неотомістів XX століття.
13. Розкрийте особливості онтології та епістемології в неотомізмі.
14. Розтлумачте поняття аналогії буття у неотомістів XX століття.
15. Дайте оцінку проблемі співвідношення віри і розуму у неотомізмі XX століття.
16. Визначте особливості етики в неотомістських концепціях XX століття.
17. Проаналізуйте критику неотомізму з боку представників інших християнських філософських напрямів.
18. Дослідіть роль неотомізму у розвитку католицької соціальної доктрини.
19. Визначте вплив неотомізму на формування християнської герменевтики.
20. Дайте оцінку значенню неотомізму для міжконфесійного діалогу у XX столітті.
21. Проаналізуйте основні концепти релігійного персоналізму XX століття.
22. Визначте спільні та відмінні риси у персоналізмі Еммануеля Муньє та Жана Лакруа.
23. Обміркуйте вплив персоналізму на християнську антропологію XX століття.
24. Розкрийте значення категорії свободи в персоналістичних концепціях XX століття.
25. Дайте оцінку взаємозв'язку між персоналізмом та християнською соціальною етикою.
26. Проаналізуйте критику персоналізму з боку аналітичної та континентальної філософії.
27. Визначте роль християнського персоналізму у формуванні політичної думки XX століття.
28. Розтлумачте взаємозв'язок персоналізму та екзистенціалізму.
29. Дайте оцінку персоналістичному розумінню трансцендентності у XX столітті.
30. Проаналізуйте персоналізм у контексті постсекулярної філософії.
31. Визначте основні тенденції розвитку католицької філософії у XX столітті.
32. Проаналізуйте вплив Другого Ватиканського собору на католицьку філософську думку.
33. Висвітліть ідеї Ганса Урса фон Бальтазара у світлі католицької традиції.
34. Розкрийте герменевтичний вимір католицької філософії XX століття.
35. Визначте роль аналітичної філософії у католицькому богослов'ї XX століття.
36. Дайте оцінку критиці модернізму в католицькій філософії.
37. Проаналізуйте взаємозв'язок між католицькою філософією та політичною теологією XX століття.
38. Обміркуйте вплив феноменології на католицьку філософію XX століття.
39. Розкрийте розвиток етичної думки в католицькій філософії XX століття.
40. Визначте взаємозв'язок католицької філософії та соціального вчення Церкви.
41. Визначте ключові концепти православної філософської думки XX століття.
42. Проаналізуйте антропологічні засади православної філософії XX століття.
43. Висвітліть екзистенційний вимір православної філософії XX століття.
44. Розкрийте розуміння свободи у православній антропології.
45. Дайте оцінку православному підходу до проблеми особистості у XX столітті.

46. Проаналізуйте вплив Літургії на православну філософську думку XX століття.
47. Витлумачте проблему есхатології у православній філософії XX століття.
48. Визначте особливості православної герменевтики у XX столітті.
49. Розкрийте вплив патристики на православну філософську думку XX століття.
50. Дайте оцінку православному розумінню любові як метафізичного принципу.
51. Визначте ключові тенденції протестантської філософії XX століття.
52. Проаналізуйте концепцію віри у працях Карла Барта та Пауля Тілліха.
53. Обміркуйте взаємозв'язок протестантської філософії та екзистенціалізму.
54. Розкрийте роль протестантської герменевтики у XX столітті.
55. Проаналізуйте участь протестантських мислителів у розвитку філософії релігії.
56. Дайте оцінку впливу неоортодоксії на протестантську філософію XX століття.
57. Визначте протестантський підхід до проблеми теодицеї у XX столітті.
58. Проаналізуйте взаємозв'язок протестантської філософії та соціальної теології.
59. Обміркуйте особливості протестантського погляду на проблему свободи.
60. Розкрийте вплив протестантської філософії XX століття на сучасні релігійні дискусії.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Біла О. Християнство між постметафізикою та постмодерном: два приклади богословської думки в епоху кінця історії. Наукові записки УКУ. 2015. Ч. 5: Богослов'я, вип. 2. С. 505-516.
2. Говорун Кирило. Мета-еклезіологія: хроніки самоусвідомлення Церкви / Кирило Говорун; перк. з англ. Олексія Панича. К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2018. 328 с.
3. Горбенко В. Теологічна герменевтика Річарда Хейза: від наративної підструктури Святого Письма до християнської етики. Схід. 2017. № 4. С. 79-83.
4. Горохолінська І. В. Християнська філософія XX століття: навчально-методичний посібник / І. В. Горохолінська. Чернівці: Рута, 2015. 167 с.
5. Горохолінська І.В. Діалог етичних дискурсів у контексті ціннісних тенденцій постсекулярності. Практична філософія: Науковий журнал. Випуск 3/2018. К.: Центр практичної філософії, ПАРАПАН, 2018. С. 92-97.
6. Горохолінська І.В. Після секуляризації: візії трансформації європейських цінностей (за ідеями Івана Павла II). Практична філософія: Науковий журнал. Випуск 1/2018. К.: Центр практичної філософії, ПАРАПАН, 2018. С. 123-128.
7. Горохолінська І.В. Постсекулярність: богословські та філософські інтенції сучасної релігійності. Чернівці: Черн. нац. ун-т, 2019. 424 с.
8. Горохолінська Ірина. Постмодерне богослов'я як методологічний ресурс осмислення сучасної релігійності: ідейно-світоглядні та соціально значущі виміри. Богословські розмисли. Східноєвропейський журнал богослов'я. Theological Reflections: Euro-Asian Journal of Theology. Vol.19.2 (2021). С.17-31.
9. Дахній, А. (2024). "Співвідношення віри і розуму в західному екзистенційному мисленні: історико-філософський та сучасний виміри". *Наукові записки УКУ. Серія: Богослов'я*, 11, 311–327.
10. Дідківський А. А. Православна етика Х. Яннараса. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2015. Вип. 2. С. 14-19.
11. Докта Р. Християнська філософія вічності та часу / Р. Докта. Київ: Центр гуманітарної освіти, 2020. 250 с.
12. Дулуман Є. К. Філософія релігії: Курс лекцій / Є. К. Дулуман. Київ: Вища школа, 2009. 312 с.
13. Завідняк Б. Релігійна філософія / Богдан Завідняк. Львів: Християнська книга, 2018. 320 с.
14. Зізіулас Й. Буття як спілкування. Дослідження особистісності і Церкви /пер. з англ. К.: Дух і літера, 2005. 276 с.
15. Ішук Н.В. Поняття койнонії у Й.Зізіуласа. Гілея : науковий вісник. Вип. 125. 2017. С. 195-198.

16. Лавренюк , В. (2023). Сотеріологія у теологічних концепціях Карла Барта. *Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ»*, (August 18, 2023; Cambridge, UK), 187–188.
17. Лапутько А. (2020). Цінність людського життя в енцикліці «Evangelium Vitae» Івана Павла II. *Освітній дискурс: збірник наукових праць*, № 29 (12), 58-67.
18. Соловій Р. Християнське богослов'я перед викликом постмодернізму: методологічний та радикальний підходи до взаємодії. Богословські роздуми. №17. 2016 С. 222-233.
19. Чорноморець Ю. Евристичний потенціал теологічного проекту Г.У. фон Бальтазара. *Філософська думка*. Вип. 4. Католицька філософія. 2012. С. 83-94.
20. Чорноморець Ю. Православна теологія на шляху до нової парадигми діалогу. *Філософська думка: Спецвипуск Sententiae III. Християнська теологія і сучасна філософія*. 2012. Вінниця: ВНТУ, 2013. С. 74-89.
21. Шепетяк О. Філософія: підручник / О. Шепетяк. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. 355 с.
22. Шиманович А. О. Протестантська неоортодоксія: витоки, суть та вплив. *Мультиверсум*. Київ, 2020. Випуск 1 (171). Том 1. С. 108-120.
23. Шмеман О. Євхаристія. Таїнство Царства. Львів : Свічадо, 2007. 272 с.
24. Шмеман О. Життя світу. Дух і літера. 2001. № 7-8. С. 312-319. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d15e56f7-6c79-4767-b3cb-d34550faaf5b/content>
25. Яннарас Х. Варіації на тему Пісні Пісень / пер. з грецької С. Говоруна. Київ : Дух і Літера , 1999. 128 с.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf ;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf